

Bardejovský prameň

Pôstny príhovor

Dvojstránka pre deti

Novinky zo zboru

Prečo je dôležité dávať?

**Recenzia na knihu
Atómové návyky**

ROZHODNI TY, DOKONÁVA BOH PÔSTNY PRÍHOVOR

38 I riekol im: *Veľmi smutná je mi duša až na smrť. Zostaňte tu a bdejte so mnou!* **39** Nato podišiel trochu, padol na tvár a modlil sa takto: *Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. Avšak nie ako ja chcem, ale ako Ty.* **42** A zase odišiel a druhý raz modlil sa takto: *Otče môj, ak ma tento kalich nemôže minúť a musím ho vypíť, nech sa stane Tvoja vôľa.* **43** A keď prišiel, zase ich našiel spať, lebo ich oči boli unavené. **44** Nechal ich teda, opäť odišiel a modlil sa tretí raz tými istými slovami. **45** Potom prišiel k učeníkom a povedal im: *A vy len spíte a odpočívate? Ajhľa, priblížila sa hodina! Syn človeka je vydaný hriechom do rúk.*

Mt 26, 38 – 39. 42 – 45

„Po vojne každý generál“

Určite ste už takýto výrok počuli. Zvykneme ním (niekedy aj pohrdavo) označovať osobu, ktorá rada komentuje výsledný dej vecí, ale nechce, či bojí sa byť jeho súčasťou. Náročná doba, ktorú po tieto dni a mesiace prežívame, je vhodnou živnou pôdou pre tých, ktorí radi hodnotia zďaleka. Nie sú vystavení napätým situáciám, ale môžu situáciu sledovať z pohodlia domova. Nečelia náročným rozhodnutiam, ale radi komentujú rozhodnutia či dôsledky rozhodnutí iných. Vedia sa veľmi rýchlo rozhodnúť plytko rozprávať a hodnotiť, ale bremeno zodpovednosti sa zďaleka vyhýba ich pleciam. Najmä na sociálnych sieťach, pokiaľ ich navštevujete, natrafíte v tejto dobe na najväčšie množstvo takýchto povojnových generálov. Vrelo odporúčam každému ignorovať takéto bezduché komentáre a hodnotenia tých, ktorým problematika nie je známa a nenesú na svojich pleciah bremeno zodpovednosti. O to viac nás pozývam sledovať a vnímať prežívanie a konanie Toho, ktorý dokonale pozná problém našej ľudskej hriechnosti a zároveň si je plne vedomý svojej zodpovednosti pred svojim nebeským Otcom v otázke spásy hriechneho ľudského srdca.

Blíži sa vrchol pôstu. Napätie priebehu dejín spásy stúpa. Všetko postupne smeruje k po(s)tupnému príchodu Ježiša Krista na golgotský kríž, kde povie to známe „Dokonané!“ Nesmieme však prehliadnúť rozhodujúcu bitku v dejinách spásy na bojisku s názvom Getsemanská záhrada. Tam Ježiš prežíva najťažší boj svojho pozemského pôsobenia. Neuteká z bojiska, ale čelí vážnemu rozhodnutiu, ktoré sa odohráva v napätí Jeho Božskej a ľudskej prirodzenosti.

Božskej, v ktorej si je plne vedomý svojho poslania od svojho nebeského Otca na tejto zemi pre ľudskú spásu, a preto svojim učeníkom len nedávno povedal, že „musí ísť do Jeruzalema a že musí mnoho trpieť od starších a veľkňazov i zákonníkov a že musí byť zabitý a v tretej deň vstať z mŕtvych“. Ľudskej, v ktorej si uvedomuje strach z telesnej bolesti a smrti. Na vnútornej pohode Mu zaiste nepridáva ani vnútorná, duševná bolesť, ktorú mu svojim ignorovaním a hlbokým spánkom spôsobujú opakované tí, ktorí o sebe tvrdili, že budú prvými generálmi na bojisku. Ponajprv Peter, ktorý sa nedávno dušoval, že sa nikdy nepohorší a nezaprie, ale platí to aj o ostatných, synoch Zebedeových, keď Písmo musí ihneď nato konštatovať: „Podobne hovorili aj všetci učeníci.“

V tomto kontexte teraz zaiste rozumieme omnoho lepšie Ježišovým slovom: „Veľmi smutná je mi duša až na smrť.“ Ježiš stojí pred najväčším bojom vo svojom pozemskom poslaní. Kým na Golgotskom kríži to už je predovšetkým boj s telesnou bolesťou a smrťou so záverečným slovom „Dokonané!“, v Getsemanskej záhrade ide o omnoho náročnejší vnútorný boj so sebou samým. Aby mohol Ježiš v sledovaní svojho pozemského poslania vysloviť na kríži „Dokonané!“, potreboval najprv pomyselne vysloviť „rozhodnuté“ v závere svojho vnútorného boja v Getsemane. Najprv muselo byť „rozhodnuté“, aby raz bolo vyslovené „Dokonané!“

Rozhodnúť sa možno vtedy, keď máme možnosti

Ak bola Ježišova situácia taká náročná, znamená to, že nemala vopred jednoznačne stanovený scenár. Všetka zodpovednosť v tomto neľahkom vnútornom boji je na Ježišových pleciah. Možností, ako sa v tejto situácii zachovať, bolo viacero. Túto skutočnosť vyjadruje priamo Ježišova opakovaná prosba k jeho nebeskému Otcovi: „Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. Avšak nie, ako ja chcem, ale ako Ty.“ Z predchádzajúcich slov vnímame, že základný boj sa u Ježiša Krista odohráva medzi Jeho Božskou a ľudskou prirodzenosťou. Jedna si uvedomuje svoje spásonosné poslanie na tejto zemi, druhá je schopná vnímať rovnaký strach, obavy, bolesť, neistotu a pochybnosť ako my bežní ľudia dnes. K akému konkrétnemu konaniu môže tento vnútorný boj zvädzať Ježiša v ťažkej chvíli rozhodnutia?

Áno, uvedomujeme si spomínané okolnosti, ktoré robia Ježišovu chvíľu v Getsemanskej záhrade skutočne náročnou: nebo mlčí, v spánku mlčia aj tí, ktorí nedávno chceli stáť v prvej línii a pritom im ešte nič reálne nehrozí. K tomu ešte vlastná vnútorná úzkosť zo strachu pred telesnou bolesťou a smrťou. Je tu však ešte jeden dôležitý psychologický moment. Sledujúc doterajšiu Ježišovu pozemskú púť a pôsobenie naprieč všetkými evanjeliami vnímame, že bol až dosiaľ vždy „Pánom situácie“. Ved' si len spomeňme na dvanásťročného Ježiša v chráme, Ježiša v Káne Galilejskej, Ježiša uzdravujúceho chorých, Ježiša prednášajúceho kázeň na hore, Ježiša zachraňujúceho Petra za mora, ktorý práve teraz v spánku ignoruje Ježišovu potrebu bdenia na modlitbách. V príkladoch Ježišovho života by sa dalo pokračovať ešte nadhlo. Niežby si na tom Ježiš zakladal, ved' sám si mnohokrát prial, aby Jeho konanie ostalo v skrytosti, ale bol si plne vedomý nielen svojej ľudskej, ale aj Božskej prirodzenosti. Teraz sa situácia prvýkrát mení, ba priam prelomuje. Ježiš v poslušnosti svojmu nebeskému Otcovi má vložiť svoju bezútešnú situáciu plne do Otcových rúk. Pánom situácie má byť od tejto chvíle len nebeský Otec. Teraz je posledná príležitosť utiecť z tohto ťažkého boja. Od tejto chvíle je život Ježiša vždy v rukách iných: Judáš, Kaifáš, Pilát a napokon rímska stráž. Ježiš mal na výber, avšak vybral si ťažšiu a správnu cestu. Z boja o spásu hriechneho srdca človeka nezutekal. Aby mohlo byť na Golgote „Dokonané!“ je teraz v Getsemane „rozhodnuté“ slovami: „Ajhľa, priblížila sa hodina! Syn človeka je vydaný hriechom do rúk.“

Stojíme pred rozhodnutiami ako jednotlivci aj ako celý zbor

Ježišova situácia môže niekomu pripomínať situáciu, ktorú zažívame v aktuálnej pandemickej a izolovanej dobe. Niežby nám bezprostredne hrozila smrť, ale mnohí sa zaiste môžu cítiť osamelí, izolovaní, odkázaní sami na seba s potrebou sociálneho kontaktu, no ten nepričádza. Niektorí ľudia môžu v tomto čase vnímať situáciu v Getsemanskej záhrade omnoho bytostnejšie. Cítia blízkosť smrti a krehkosť života s bremenom choroby, ktorú musia pre vážnu epidemiologickú situáciu niesť na svo-

jich pleciah osamelí v neprítomnosti svojich najmilovanejších. Tváre mnohých, ktorých som stretol na lôžkach v nemocnici či hospici, to prezrádzajú. Iní môžu vnímať podobnosť situácie Getsemanskej záhrady vo svojom živote v neistote budúcich dní. Vážnosť pretrvávajúcej situácie sa prejavila aj v ekonomickej oblasti ich života. Cítia, že prestávajú byť pánmi svojej situácie a cítia neistotu budúcich dní. Zaisťte je aj v spoločenstve nášho zboru mnoho takých, ktorí vnímajú neistotu a strach z budúcich dní bez ohľadu na to, akou dobou ako spoločnosť prechádzame. Môže sa to týkať partnerských vzťahov, výchovy detí, starostlivosti o rodičov a blízkych, úspešného ukončenia štúdia, narušených vzťahov s priateľmi, zdravotných komplikácií.

Aj na úrovni života nášho cirkevného zboru by sme si mnohé veci predstavovali inak. Cítíme vnútornú tiaž z deficitu spoločenstva na službách Božích, prijímania sviatosti Večere Pánovej, biblických hodín, dorastoch a mládeži, stretnutí „Pri kávičke“, stretnutí mužov a žien a akýchkoľvek iných aktivít v rámci vnútromisijskej činnosti. Premýšľame nad budúcnosťou a stojíme pred rozhodnutiami a výzvami obnovy duchovného života po dlhom čase izolácie. Myslíme pritom aj na hospodársku stránku chodu nášho zboru a vnímame neľahké výzvy, ktoré nás v blízkej budúcnosti čakajú.

Pri všetkých spomínaných i nespomínaných ťažkostiach a výzvach života, ktoré nás v živote postretnú, stojíme ako kresťania pred výzvou a rozhodnutím, či sme ochotní odovzdať svoj život a svoju budúcnosť do Božích rúk. Priznať si, že nemusíme byť vždy za každú cenu pánmi situácie a nášho života, ale odovzdať sa do rúk Toho, ktorý najlepšie pozná naše srdcia a ťažkosti v nich. Vnímajme v čase vrcholiaceho pôstu Ježišov príkladný postoj v dôvere a poslušnosti nebeskému Otcovi a berme si z Neho osobný príklad. V ťažkých situáciách nášho života máme oproti Ježišovi jednu podstatnú výhodu: Kým Ježiš sa musel rozhodnúť dôverovať Otcovej vôli s Ním, aby bolo dokonané, teraz je dokonané a my sa môžeme rozhodnúť dôverovať Bohu, ktorý sám preukázal svoju moc tým, že prekonal smrť. Ak môže byť Boh Pánom nad smrťou, celkom iste môže byť Pánom aj nad našim životom. Roz-

hodnime sa Mu plne dôverovať v akýchkoľvek okolnostiach života a On dokoná dielo pri nás podľa svojej najlepšej vôle s nami.

Najlepšie tak môžeme vykonať v bezpečnom priestore modlitby. Ona je tým najlepším priestorom k našim zápasom života. Bdieť na modlitbách znamená nezutekať z bojiska. Pán Ježiš Kristus nás učil nielen modliť sa, ale v najťažšej chvíli pozemského života nám dáva osobný príklad a učí nás, na čo by sme pri bdení na modlitbách nemali zabúdať:

- **Vytrvalosť:** Ježiš bdie na modlitbách, aj keď je veľmi sklamaný z nepochopenia a prístupu tých, ktorých miloval. Aj keď sa zdá, že mlčí aj nebo, na modlitbách vytrvalo zotrúva.
- **Poslušnosť:** V situáciách, ktoré prežívame, si vieme veľmi rýchlo vyvodiť vlastné priania, ktoré by sme si priali, aby sa naplnili. Naše prianie, ktoré považujeme pre seba za správne, nemusí byť skutočne správnym. Ježiš trikrát pristupuje k modlitbe a ani jediný krát nevynechá úprimné slová plné dôvery, ktoré nás sám naučil modliť sa: „nech sa stane Tvoj vôľa!“
- **Spoločenstvo:** Hoci Ježiš zotrúva v ťažkej chvíli života na modlitbách sám, snažil sa vytvoriť modlitebné spoločenstvo s ostatnými učeníkmi. Trikrát ich povolával k modlitbe a trikrát sa modlil sám. Aj keď nenachádzal pochopenie u svojich najbližších, povolával ich v slobode k modlitebnému spoločenstvu. Aj na tomto osobnom príklade Ježiša Krista možno vnímať potrebu tvorenia modlitebných spoločenstiev v rámci cirkevného zboru a význam spoločných príhovorných modlitieb v rámci služieb Božích, kde bdieme na modlitbách s tými, ktorí prechádzajú rozličnými situáciami a okolnosťami v radoostiach i starostiach života.

Amen.

*Nikto nebdie s Tebou, Pane,
horký kalich piješ sám,
predsa prosíš odovzdane:
Otcova sa vôľa staň!
Podstúpiš kríž, umučenie,
všetkým hriechnym na spasenie.*

ES 101, 3

Mgr. Samuel Sabol,
kaplán CZ ECAV Bardejov

Odložil si svoj majestát,
pre mňa všetkého sa vzdal,
trpel s od ľudí,
čo stvorením sú
Tvojím.

Ty si všetok
môj hriech vzal,
keď si zomrel,
z hrobu vstal,
dnes však vládu máš
na nebi aj na zemi.

Zo srdca, Pane,
ja Ťa chválím, ctím,
získal si ma, Tebe len
patrim.
Chcem s Tebou večne žiť,
Teba ľubiť.
Ty jediný si za mňa
život dal,
Ty si moja sloboda.
Preto Tebe, Pane môj,
ja spievam pieseň chváľ

(mládežnícka pieseň)

Bratia a sestry, napíšte si názov „Odložil si svoj majestát“ do youtube a zaspievajte si tento text spolu s EVS kapelou, ktorá vám pravdepodobne vyskočí ako prvá vo vyhľadávaní.

VEČERA PÁNOVA PO NOVOM (ANKETA)

Večera Pánova patrí k tým okamihom nášho života viery, v ktorých prežívame prítomnosť Pána Ježiša v našom živote veľmi intenzívne. Prijatť Kristovo telo a krv na uistenie odpustenia, na duchovnú úľavu, bolo pre nás samozrejmom potrebou, ktorá bola naplnená vždy, keď sme zacítili túto túžbu. Od 10. marca 2020 však táto samozrejmá prestala byť samozrejmá. Kým sme sa spamätali a začali vnímať, že podmienky života v pandémie potvrdávajú zrejme dlhšie, trvalo nám to istý čas. No po pár týždňoch sme sa naučili rešpektovať nové okolnosti života. V júli 2020 prišlo na rad aj prisluhovanie večere Pánovej novým spôsobom, nie z jedného spoločného kalicha, ale z hygienických dôvodov, zo samostatných kalichov, najprv provizórne z plastových, neskôr dôstojnejšie z nerezových. Ako sme si zvykli na túto novotu? Spýtali sme sa v ankete v našom zbere:

Ivana Polláková

Musím povedať, že u mňa skutočnosť, či večeru Pánovu prijímam z malého kalíška, alebo z veľkého spoločného, nijako neovplyvňuje samotné vnímanie a prežitie večere Pánovej. Kalich, ako symbol, mám rada, no nemyslím si, že je hlavnou podstatou večere Pánovej. Ako hlavnú podstatu vnímam, že to, čo Pán Ježiš spravil na kríži pred takmer 2000 rokmi - dal svoje telo a vylial svoju krv za naše hriechy - sa skrze Jeho zaslúbenie a symboly (chlieb - telo a víno - krv) dotýka mňa osobne. A práve na tom mieste, v tom čase a okolnostiach, kde sa nachádzam, zažívam skrze VP Jeho uistenie a skúsenosť, že aj ja DNES som toho súčasťou, aj ja mám na tom podiel. Či už ten podiel prijímam ako oplátku a víno z kalicha, kalíškov, či ako nalámané kúsky koláča a hroznový džús (tak som to zažila pri štúdiu v Dánsku, kde sa snažili vyjsť v ústrety abstinentom), formu/nádobu vnímam len ako druhotnú.

Zároveň som vďačná, že ako zbor hľadáme spôsoby, ako byť voči sebe navzájom v týchto časoch aj zdravotne zodpovední.

Bibiána Kuchariková

Večera Pánova je pre mňa hlboká skúsenosť. Stretnutie s inými kresťanmi pred Bohom, ktorý potvrdzuje, že Kristova krv zmyla naše hriechy, je privilegium pre každého hriešnika. A to, či pijeme zo spoločnej čaše, z plastových alebo kovových kalíškov, je vonkajšia forma, ktorá môže do istej miery upraviť estetiku, nie však podstatu tejto skúsenosti.

To, že sa teraz víno podáva v samostatných kalíškoch, je dnes nevyhnutnosť kvôli dobe, v ktorej žijeme a ja si cením, že sme tento krok v zbere urobili, lebo to znamenalo, že aj za sprísnených podmienok sa k VP dalo v minulom roku prísť. Osobne si veľmi cením ochotu dobrovoľníkov, ktorí na VP prichádzali, aby nám túto skúsenosť umožnili - tieto kalíšky totiž museli dookola nanovo umývať a starostlivo dezinfikovať, aby mohli poslúžiť všetkým.

Luboš Antony

Uplýnul už takmer celý rok od doby, kedy to vo svete naplno prepuklo. Bol som v tom čase na liečení v Dudinciach. Prvá marcová nedeľa pripadla na 1. marca 2020. Vtedy som naposledy prežíval spoločenstvo pri stole Pánovom s prisluhovaním večere Pánovej zo spoločného kalicha. 8. marca som ešte bol na službách Božích v evanjelickom chráme Božom v Komárne a po následnom návrate domov do Bardejova sa už kostoly zatvorili.

Netradične sme prežívali prípravu na najväčšie sviatky v roku - Veľkú noc, ako aj samotné veľkonočné sviatky so zákazom vychádzania. Až keď sa už zdalo, že sa všetko vracia do „normálu“ a pandémia je na ústupe, postupne sa začali uvoľňovať prísne opatrenia a my sme sa mohli opäť schádzať na službách Božích v kostole. Všetci sme opäť túžili po spovedi a po možnosti prísť k stolu Pánovmu. „Pite z neho všetci...“ Ale v rámci hygienických opatrení neprichádzalo do úvahy, aby sme všetci pili z jedného kalicha. Predsedníctvo prišlo s návrhom prisluhovať ako náhradu kalicha z jednorazových plastových pohárikov. To sa hneď stretlo s veľkým pochopením. Chcelo to len dobrú organizáciu práce. Nestačil na to iba jeden kostolník, ale zapojili sme do obslužných činností minimálne dvoch až troch presbyterov navyše a všetko „klapalo“ ako dobre zoradený a zabehnutý hodinový stroj, ba priam orloj. A hneď pri prvom prisluhovaní večere Pánovej sa to aj všetkým prítomným veriacim zrejme veľmi pozdávalo - registrovali dodržiavanie prísnych hygienických opatrení a všetko išlo hladko a plynulo. Žiadne zdržania, presťoje.

S adventom, s očakávaním vianočných sviatkov sme dostali od vedenia CZ dôstojnejšiu formu na prijatie večere Pánovej vo forme nerezových miniatúrnych kalichov. Každý veriaci, ktorý prísť k stolu Pánovmu, dostane na nerezovej táčke malý nerezový kalich, z ktorého prijme krv Kristovu v podobe posväteného vína. Elegantné, hygienické, dôstojné. Čo viac dodať? A ešte keď je pri tom skvelá organizácia distribúcie a odoberanie použitých „minikalichov“ našimi šikovnými presbytermi, je to jedinečný spôsob, ako v súčasnej pandemickej situácii a možno aj v budúcnosti prisluhovať večeru Pánovu za dodržania aj tých najprísnejších hygienických opatrení.

Dal by Pán Boh, aby sa už táto situácia zlepšila, aby sa život vrátil do priaznivejších kolají a aby sme sa už mohli opäť stretávať v spoločenstvách našich chrámov a aby sme mohli spolu po vyznaní a oľutovaní svojich hriechov byť spolu pri večeri Pánovej a prijímať krv Kristovu v podobe posväteného vína, radi aj každý zo svojho malého kalíška.

ANKETA O UCTIEVANÍ

V období Veľkej noci je dobré, priam až vhodné zameriavať svoje srdce na uctievanie a chválu Pána Boha. Máme na to totiž mnoho dôvodov. Pripomíname si spásu, ktorá nám bola darovaná a za to si Pán Ježiš zaslúži slová a piesne vďaky a chvály. Môžeme si však spomenúť na davy počas Kvetnej nedele, ktoré Ježišovi kládli svoje plášte pod nohy, vítali Ho palmovými ratolesťami, kričali Mu na slávu a len o pár dní neskôr sa táto nálada rýchlo zmenila na odmietnutie a výkriky: Ukrižuj Ho! Nech nám je aj tento príbeh pripomienkou, že uctievanie nie je len záležitosťou jazyka, ale najmä záležitosťou hĺbky srdca a postojov.

V Biblii sa píše: „či teda jete, či pijete alebo čokoľvek robíte, všetko to robte na slávu Božiu!“ (1 Kor 10,31) a „Čokoľvek robíte, robte to z tej duše ako Pánovi, nie ako ľuďom.“ (Kol 3,23) Uctievanie je teda omnoho širšie ako len spievanie nábožných piesní. Súvisí so štedrosťou, dávaním, ochotou robiť skutky lásky, milovaním blížnych, službou či myšlienkami, ktoré nikto nevidí a nepočuje.

Opýtali sme sa preto mladých ľudí z nášho zboru, ktorých možno máte spojených práve s uctievaním a hudbou, ako s v ich živote spája uctievanie s dávaním:

**Dávanie a uctievanie – ako sa v mojom živote prejavujú?
Prečo uctievaš Boha? Prečo mu slúžiš hudbou a piesňou?**

Najčastejšie uctievanie Pána Boha pomocou hudby a piesne. Práve texty kresťanských piesní mi veľakrát pomáhajú vyjadriť to, čo práve v srdci prežívam alebo to, s čím zápasím. Keď spievam a keď hrám, vtedy zažívam prítomnosť Pána Boha oveľa intenzívnejšie. A to je aj dôvod, prečo využívam svoje hudobné obdarovanie v spoločenstve a v cirkvi. Pretože túžim, aby aj ďalší ľudia počas piesní a chvál mohli zažívať to, čo zažívam aj ja, teda Božiu prítomnosť.

L. Šothová

Na otázku, čo mi dáva uctievanie, som v prvom momente chcel odpovedať: nič. Keďže uctievanie vnímam tak, že to ja dávam niečo Bohu. Ale na druhej strane si uvedomujem, že počas akejkoľvek formy uctievania môžem zažiť Božiu blízkosť, že som s Ním, že Ho môžem spoznávať, učím sa o tom, aký je. Mám pocit, že vtedy ku mne prehovára. Vždy, keď uvažujem nad životom, nad službou, všetko, čo robím, či v zbere slúžim alebo to, ako žijem, či dávam peniaze, či si len tak sám hrám na gitare pesničky, to všetko v podstate je spôsob uctievania Pána Boha.

D. Skonc

Uctievanie Boha vnímam ako niečo, čo nevyhnutne vyplýva z viery a skúsenosti, že Boh je dobrý. V kresťanských kruhoch sa niekedy pod výrazmi chváliť či uctievať Boha chápe práve

spievanie kresťanských piesní a často sa to zamieňa. Myslím si však, že nie vždy, keď spievame kresťanské piesne, aj uctievanie a naopak. Spievanie piesní nie je jedinou formou uctievania Boha. Ak sme roztržití, nesústredení a spievame známe slová a melódie mechanicky, hoci krásne a horlivo, vtedy svojim spevom neuctievame. Ak nevieme spievať alebo neradi spievame, no snažíme sa žiť podľa Božích princípov z Biblie, myslím si, že uctievanie Boha väčšmi, než akýmkoľvek iným spôsobom.

Uctievať Boha piesňou je veľmi príjemnou formou uctievania. Zároveň aj tou jednoduchšou formou. Ak mám odpovedať na otázku, prečo hrám Bohu piesne, povedala by som, že prostredníctvom nich dokážem ľahšie komunikovať s Bohom. Pomáhajú mi vyjadriť to, čo potrebujem aj vtedy, ak na to nenachádzam správne slová v modlitbe. Často hrávam kresťanské piesne aj mimo svojej izby. Mojmým dôvodom je to, že tieto piesne môžu byť povzbudením pre ostatných. Hraním kresťanských piesní možno vytvoriť pre iných ľudí priestor na to, aby mohli Boha uctievať svojim srdcom. Takže okrem presvedčenia, že Boh je dobrý a faktu, že ja potrebujem Bohu spievať či uctievať Ho rôznymi spôsobmi, ma k službe piesňou motivuje aj pocit zodpovednosti pred Bohom i pred ľuďmi. Nechcem byť nespravodlivým šafárom Pánovho majetku, človekom, ktorý zakopal hrivnu a nepoužil ju tak, aby mohla byť na požehnanie mne i ostatným.

M. Martičková

Uctievanie je veľmi široký pojem, dá sa to vzťahovať na každú oblasť života, nielen na spievanie piesní, teda snažím sa uctievať všetkým, čo robím. Prakticky to znamená, že napr. keď pracujem, tak sa to snažím robiť akoby môj pracovný šéf bol sám Pán Boh, teda uctievaním Ho svojou prácou.

Dávanie je zase pre mňa niečo veľmi podobné ako uctievanie. Keď uctievanie, tak súčasne aj dávam. Boli sme stvorení k tomu aby sme boli "dávači" a "uctievači" a aby sme vyhľadávali spôsoby ako sa dá ľuďom a Bohu niečo dávať. A to práve preto, že nám bolo veľa dané. Paradoxom vlastne je, že čím viac dávame, veľakrát tým viac dostaneme ("čo človek rozsievá, to bude aj žať").

S. Hrivňak

SKUTOČNÁ CENA

Kedysi dávno som napísala krátku a jednoduchú báseň.

Bože, tak veľmi si túžil,
aby sme sa dotkli neba.
Ale nám to nikdy akosi nešlo.
A tak si zvolil plán B.
A ty si sa dotkol zeme.
Ďakujeme.

Mala som vtedy určite menej ako osemnásť rokov, ale rozumela som tomu, že moja spása Boha nestála málo. Ale odvtedy mám pocit, každým rokom, každoročným opakovaným čítaním pašiových príbehov, skúsenosťou a vlastnou bolesťou, mám pocit, akoby tá cena v mojich očiach rástla.

Tento rok nemôžeme tráviť Veľkú noc v chrámoch, už druhý rok po sebe. A práve preto je dôležité si pripomínať evanjelium, Ježišov príbeh obete a víťazstva. Lebo je to to najvzácnejšie, čo v živote máme. Jeho porozumenie a prijatie totiž predurčujú viac ako náš život. Predurčujú našu večnosť.

Cena: Vzdanie sa majestátu

Nikto z nás v nebi nebol. Takže si úplne nevieme predstaviť, ako vyzeralo miesto a sláva, ktorého sa Ježiš musel vzdať, aby prišiel na zem ako ultimátna obeť. Z dokonalej lásky svojho Otca, obdivu miliardy anjelov, pohodlia presahujúceho naše porozumenie, na obyčajnú zem. Do obdobia bez technológií, elektriny, antibiotík, tečúcej vody. Do obyčajnej rodiny, malej dedinky. Vo

veľkonočnom príbehu máme niektoré ceny, ktoré musel zaplatiť explicitne vymenované. Ale tie ďalšie môžeme len tušiť. Ježiš bol mnohokrát nepochopený, osamelý, posudzovaný, odmietnutý, sám, so stigmu čudáka a zvláštnej minulosti.

Ak si tieto dve veci postavím oproti sebe, často mi je do plaču a nerozumiem, prečo by to robil.

1 *Potom, ajhľa, videl som otvorené dvere na nebi a prvý hlas, ktorý som počul ako hlas trúby, mi povedal: Vystúp hore a ukážem ti, čo sa má diať potom.* 2 *A hneď som bol vo vytržení ducha. Hľa, trón stál na nebi a na tróne bol Sediaci.* 3 *Sediaci bol na pohľad podobný kameňu jaspisu a karneolu a vókol trónu bola dúha podobná smaragdu.* 4 *Okolo trónu bolo dvadsaťštyri trónov a na nich sedelo dvadsaťštyri starších, oblečených do bieleho rúcha, na hlavách so zlatými vencami.* 5 *Z trónu vychádzali blesky, zvuky a hromy. Pred trónom horelo sedem ohnivých lúčov, to jest sedem Božích duchov;* 6 *a pred trónom sa rozprestieralo sklené more, podobné krištálu.* Uprostred trónu a vókol neho boli štyri bytosti, plné očí odpredu i odzadu. 8 *Každá z týchto štyroch bytostí mala šesť krídel, dookola i zvnútra plno očí a bez prestania volali dňom i nocou: Svätý, svätý, svätý Pán Boh vševládny, ktorý bol, je a príde!* 9 *A kedykoľvek tieto bytosti vzdávali slávu, česť a vďaka Sediacemu na tróne, Živému na veky vekov,* 10 *padlo tých dvadsaťštyri starších pred Sediacim na tróne, klaňali sa Živému naveky vekov a hádzali svoje vence pred trón volajúc:* 11 *Hoden si, Pane a Bože náš, prijať slávu, česť aj vládu, lebo Ty si stvoril všetky veci, Tvojou vôľou trvali a boli stvorené!* *Zjavenie 4.kapitola*

Západ slnka nad Galilejským jazerom

Otázka na meditáciu: Čo má v tvojom živote najväčšiu hodnotu? Za čo by si to bol/a ochotný/á vymeniť?

Cena: Fyzická bolesť

Jedna z vecí, ktorú môžeme tieto veľkonočné sviatky spraviť, je pozrieť si (znova) film Umučenie Krista. Ja som si vždy predstavovala pašiové scény Ježišovej bolesti akoby cez nejakú clonu, vzdialené. Možno preto, že bolo príliš nepríjemné si pripustiť, že tú bolesť cítil za môj hriech a kvôli mne. Keď som potom videla tento autentický film a Ježiša v ňom bičovaného, oplúteného, prebodnutého. Ježiša, ktorý na konci filmu, prepáčte mi za výraz, ale vyzeral ako kus surového mäsa, cena môjho hriechu a môjho večného života mi zrazu prišla privysoká. Prijatť milosť sa mi zdalo až sebecké a len utvrdenie z Písma ma presvedčilo, že iná cesta zásluh nie je.

27 *Vládárovi vojaci vzali Ježiša do vládnej budovy a zhromaždili okolo neho celú kohortu.* 28 *Vyzliekli ho a obliekli do purpurového pláštá,* 29 *z trnia uplietli veniec a nasadili mu ho na hlavu.* Do pravej ruky mu dali trstinu, padali pred ním na kolena a posmievali sa mu: *Buď pozdravený, židovský kráľ!* 30 *Pluli naňho, brali mu trstinu a bili ho po hlave.* 31 *Keď sa mu naposmievali, vyzliekli mu plášť a obliekli jeho rúcho.* *Matúš 27.kapitola*

Otázka na meditáciu: Zažil/a si niekedy v živote fyzickú bolesť? Kedy si pocítil/a jej najväčšiu mieru? Bol by si ochotný/á to podstúpiť znova kvôli niekomu, kto si to nezaslúži?

Cena: Odvrhnutie

Podobne, ako sme o tom v tomto časopise vo vianočnom čísle písali, okrem fyzickej bolesti počas posledných dní tu na zemi, sa Ježiš po celý svoj život stretával s odmietaním, nepochopením, hnevom ostatných, dokonca aj ponižovaním a samotou. Celá táto duchovná a duševná bolesť bola stelesnená v Getsemane, kedy Ježiš asi prvýkrát pochopil, resp. Mu bola zjavená, skutočná cena, ktorú mal zaplatiť. Zostal sám s bremenom a strachom. Nehovoríme len o veľkej fyzickej bolesti, ale aj o tej vnútornej. Hovoríme o opustenosti, zrade, zapretí a neskutočnej samote

36 *Vtedy Ježiš prišiel s nimi na miesto, ktoré sa volá Getsemane a povedal učeníkom: Sadnite si, kým odídem tamto a pomodlím sa.* 37 *Vzal so sebou Petra i dvoch Zebedejových synov a začal pociťovať zármutok a úzkosť.* 38 *Vtedy im povedal: Moja duša je smutná až na smrť. Zostaňte tu a bďte so mnou.* 39 *Trochu poodišiel, padol na tvár a modlil sa: Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty.* 40 *Keď sa vrátil k učeníkom, našiel ich spať. Povedal teda Petrovi: To ste nemohli ani hodinu so mnou bdieť?* *Matúš 26. kapitola*

Otázka na meditáciu: Veríš tomu, že Jeho jazvami sa ti dostalo uzdravenia? Veríš, že čokoľvek ťa trápi, odpoveďou je zložiť to pod Jeho kríž?

Cena: Život

A na záver, tá najväčšia a ultimátna cena. Pán Ježiš Kristus nakoniec zomrel. Mal len 33 rokov a z toho iba tri aktívne pôsobil. Zomrel ako zločinec, trestanec. Bez úcty, bez toho, aby tí, okolo Neho rozumeli, že to kvôli nim.

Môj život Mu stál za Jeho život.

A moja smrť ho stála Jeho smrť.

A predsa to nebol koniec a v tretí deň vstal z mŕtvych, aby nám Jeho vzkriesenie darovalo večnosť. Cena, ktorú zaplatil, bola obrovská. Nebolo však žiadnej inej cesty. On už urobil všetko. My to musíme len vierou prijať.

Volá sa to milosť.

46 *Okolo deviatej hodiny zvolal Ježiš silným hlasom: Éli, Éli, lema sabachthani?, čo znamená: Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?* 47 *Keď to počuli niektorí z tých, čo tam stáli, povedali: Volá Eliáša!* 48 *Jeden z nich hneď odbehol a vzal špongiu, naplnil ju octom, nasadil na trstinu a dával mu piť.* 49 *Ale ostatní hovorili: Nechaj to, nech vidíme, či ho Eliáš príde vyslobodiť.* 50 *Ale Ježiš znova zvolal mocným hlasom a vypustil ducha.* 51 *A hľa, chrámová opona sa roztrhla na dvoje odvrchu až naspodok, zem sa triasla a skaly pukali.* *Matúš 27.kapitola*

Otázka na meditáciu: Veríš v milosť? Veríš, že Ježiš už spravil všetko a ty to musíš len prijať? Dokážeš kvôli tomu milosť prejavovať aj ostatným?

Maruška Skoncová

PREČO JE DÔLEŽITÉ DÁVAŤ?

NOVÉ FINANCOVANIE CIRKVI

Ako malého chlapca ma rodičia nedelú čo nedelú privádzali do kostola. Po skončení služieb, kým sme sa predierali uličkami kostola von, vybrali peňaženku, do ruky mi vložili mincu, naučili ma nové slovo „ofera“ a naznačili, že ju mám hodiť do zbierky. So svätou bázňou som poslúchol, aby ma netrafil blesk a desaťkorunáčka si spokojne cinkla na dne známej drevenej skrinky.

O pár rokov neskôr som počul ľudového rozprávača vypointovať jeden z vtipov: *Boh vidí všetko, ale nezvráti.* Čo to pre mňa znamená? Ak si desaťkorunáčku nechám, možno by som si mohol kúpiť zmrzlinu. V kostole je predsa dosť dávajúcich ľudí na to, aby sa jedna minca spomedzi mnohých mohla niekde „zakotúľať“. Aby bol aj vlk sýty, aj kozla celé, zobrať som päť korún, čo mi dal dedko, tie vložil do pokladničky a tešil sa, ako si za „zárobok“ kúpim Kávenky a Milu.

Zvyk hádzať v kostole pár drobných mi vydržal dlhé roky. Keď som bol starší, zistil som, že to nebude jediný výdavok, ktorý ma v cirkvi čaká. Po odsťahovaní sa z domu a založení vlastnej rodiny mi bol predstavený cirkevný príspevok. Najprv som bol prekvapený, no darom – takto to proste v cirkevnom spoločenstve chodí. Bolo mi vysvetlené, že ak chceme aby cirkevné spoločenstvo prekvitalo, rástlo a rozširovalo sa za hranice múrov kostola, potrebujeme sa oň aj takto prakticky starať. Podvolil som sa tomu, zaplatil, no boj som nevzdal a ponoril som sa hlbšie do štúdie Biblie, aby som cirkev nacytal a možno ju aj trochu obvinil z lakomstva. No ukázalo sa, že lakomý som bol ja. Čo som sa dočítal v Biblii o dávaní príspevkov pre spoločenstvo viery?

Prečo dávať?

Zo spolupatričnosti? Lebo to cirkev vyžaduje? Lebo mi to povedali rodičia? Lebo mám z čoho? Lebo nedávať je hriech? Aby ma netrafil blesk? Aby som vyzeral zbožne? Pre dobrý pocit? Je vlastne dávanie ťažko zarobených peňazí na službu cirkvi biblické? Je to to, čo Pán Boh od nás chce?

Oddelení pre špecifickú službu Bohu (Num 1,1-3, 47-54)

Po tom čo sa Židia vymanili spod egyptskej nadvlády, smerovali na východ do krajiny Kanaán, nám už dnes bežne známej pod zľudoveným názvom „zasľúbená zem“. Vtedy Boh povedal Mojžišovi (Num 1,1-3), aby sčítal všetkých schopných mužov nad dvadsať rokov a pripravil ich na boj. Išlo o jedinečný okamih v histórii národa.

Izraelci - stáročia otrokmi. Bezprízor- né stroje, budujúce tehlu po tehle slávu cudzieho kráľovstva. Roky stratení na

púšti, ktorá by sa, už aj s rezervou, dala prejsť za mesiac. A do toho im Boh, ten Boh, ktorého zažili, ako rozdelil more, sľubuje nový domov. Konečne miesto, kde budú môcť začať odznova. Pokoj, úrodné polia, med a mlieko. Vlastná identita a miesto pod slnkom. Ale pred tým ešte boj - krajinu si bude potrebné vojensky podmaniť. Viem si predstaviť, že pre vyše šesťstotisíc bojaschopných chlapov to bola česť. Nehovoriac o tom, že bojovať po boku Boha, konajúceho v ich prospech až zázraky, muselo značne pozdvihovať morálku.

Avšak levíti, pochádzajúci z kmeňa Lévi, neboli započítaní medzi nich. (Num 1,47) Ako to? Prečo sa levíti nemali zúčastniť tak významnej udalosti? Musím sa priznať, osobne sa vnímam skôr ako pacifista a do vojny sa nehrniem, ale ak by všetci moji blízki a známi a vlastne celý národ mal bojovať za našu budúcnosť, asi by ma to nenechalo chladným. Takže prečo? Pretože Boh mal s touto skupinou vyslovene iný a špeciálny plán.

Hospodin totiž povedal Mojžišovi: *Iba kmeň Lévi nespočítaj a jeho počet nezapočítaj medzi Izraelcov. Ale ty sám pover levítov dozorom nad príbytkom svedectva i nad jeho zariadením a nad všetkým, čo je v ňom. Oni nech nosia príbytok i všetky jeho zariadenia, nech ho obsluhujú a nech táboria okolo príbytku. Keď sa bude mať príbytok pohnúť, levíti nech ho rozoberú a keď sa bude mať príbytok zložiť, levíti nech ho postavajú. Avšak, kto by sa priblížil z nepovolaných, nech je vydaný na smrť. Všetci Izraelci budú bývať vo svojom tábore, každý pod svojou zástavou, podľa svojich vojov. Levíti nech táboria okolo príbytku svedectva, aby nevzplanul hnev proti zboru Izraelcov. Levíti budú vykonávať službu pri príbytku svedectva. Izraelci urobili celkom tak, ako Hospodin prikázal Mojžišovi. (Num 1, 48-54)*

„Príbytok svedectva“ spomenutý v texte bol stan – svätostánok, ktorý predchádzal chrámu. Úlohou týchto mužov mala byť starostlivosť o stan. Rozkladať, skladať, nosiť, opravovať, strážiť, upratať. V obradnom živote židov zohrával kľúčovú a nezastupiteľnú časť, uznávam. Ale stále išlo o stan a jeho servis. V porovnaní s veľkolepou bitkou, na ktorú sa zvyšok krajiny chystal, im to mohlo pripadať ako nepatrné, nedôležité, možno dokonca podradné.

Čo ale dnes vieme, to levíti vtedy ešte nemohli tušiť, a teda akej významnej udalosti sa práve stali svedkami. Stali sa prvou skupinou osôb v doteraz trva-

júcom Božom pláne posvätenou a oddelenou zo spoločnosti určitých jednotlivcov aby Ho reprezentovali a aby slúžili Jeho ľudu.

Dávanie je vertikálna, nie horizontálna činnosť (Num 18,8,20,24)

Istý (neslávne) známy slovenský kapitán raz povedal: „Žiaden človek nedokáže dať toľko lásky človeku, ako dokáže dať len človek človeku.“ Niekomu tá myšlienka pripadá úsmevná, inému hlboká. Nech už patíš do ktorejkoľvek skupiny, jedno je zrejme, a to že vyjadruje naše prirodzené vnímanie sveta. Jeden človek dáva, druhý prijíma. Ale kde je v tomto vzťahu Boh?

Horizontálne vnímanie dávania

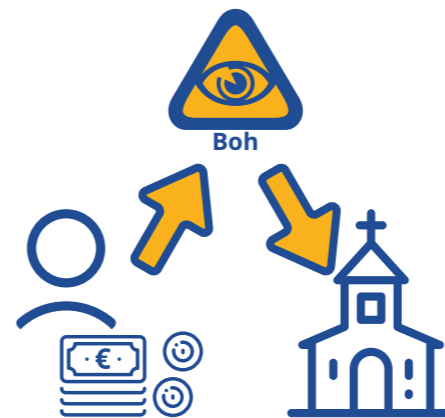
Existuje aj iný pohľad, komplexnejší, vychádzajúci z Biblického základu. Ako darca by som sa nemal pozeráť „ani napravo“ „ani naľavo“, ale „hore“, teda moja pozornosť a obeť (dnes zvyčajne finančného charakteru) smeruje k Bohu z vďačnosti, že sa o mňa stará a dáva mi všetko, čo potrebujem. Najprv rozoznám, že zdroje, ktoré mám sú od Neho, a preto potom by malo byť pre mňa prirodzené Mu čast s vďakou a pravidelne obetovať späť.

Tento príklad vidíme v 18. kapitole Numeri, kde Pán Boh určuje spôsob zaopatrenia pre veľkňaza Árona a jeho spolupracovníkov a predstavuje nám princíp dávania a obetovania v prospech Jeho služobníkov. Na prvý pohľad to nie je výhra. Napríklad v dvadsiatom verši sa píše: *Hospodin povedal Áronovi: „V ich krajine nebudeš mať dedičný majetok*

a nedostaneš medzi nimi ani podiel. Ja som tvoj podiel a tvoje dedičstvo medzi Izraelitmi. Konečne sa mali dostať k nejakej parcelke, niečo čoho sa dá chytiť, čo sa dá prenechať deťom a Boh povie, že v tejto novej krajine „nebudú mať dedičný podiel“. Zrejme sa aj začali obávať, z čoho budú žiť a ako zabezpečia svoje rodiny. Ale tu Boh zjavuje svoj plán a starostlivosť:

Tebe a tvojim synom dávam trvalo platným ustanovením časť všetkých posvätných darov Izraelitov. (v 8)

Namiesto toho dávam Léviomcom za dedičný majetok desiatky od Izraelitov, ktoré prinášajú Hospodinovi ako pozdvi-hovanú obeť. Preto som im povedal, že medzi Izraelitmi nebudú mať dedičný majetok. (v 24)

Vertikálne vnímanie dávania

Takže ako vyplýva z predchádzajúcich ilustrácií a veršov, Boh sa sám stavia do úlohy toho, kto poskytne svojim reprezentantom pre život nevyhnutné veci (v 20) a tým ich učí, aby sa spoliehali len na Neho, nie na ľudí. V tej istej chvíli ale Boh použije vďačnosť izraelského národa, ktorý Mu obetuje dary a desatinu z nich určí svojim služobníkom.

Prvé a najlepšie patrí levítom (Num 18,12-13)

Bohu záležalo na tom, aby jeho pracovníci neboli degradovaní na život v biede, odkázaní na nekonečné zbieranie zvyškov. Práve naopak, trvalo platným ustanovením im určil lepší podiel. Čerstvé oleje, víno, obilie, prvý zber úrody. A hoci Izraelci prinášali tieto obeť, z celej kapitoly jasne vyplýva, kto je skutočným zdrojom, „Dávam ti“, osemkrát zdôraznil Hospodin. *Dávam ti prvotiny zo všetkého najlepšieho oleja i všetkého najlepšieho muštu a obilia, ktoré budú dávať Hospodinovi. Tvoje budú prvé plody zo všetkého v ich krajine, čo prinesú Hospodinovi. Každý, kto je čistý v tvojom dome, smie z toho jesť. (v 12-13)*

Hodní odmeny (Numeri 18,31)

Ďalší významný princíp, ktorý sa v texte spomína, ustanovuje Boh v 31. verši, kde opisuje, čo majú levíti robiť s obetovaným darmi, ktoré im národ priniesol: *Môžete to jesť spolu s rodinami kdekoľvek, lebo to je vaša mzda za vašu službu pri stane stretávania. (v 31)*

Môžete. Jedzte. Je to vaše. Odmena za prácu. Boh im dal desiatky a dary Izraelitov jednoducho preto, že odhodlane pracovali v službe pri stane stretávania. Nebola to ich požiadavka, šlo o rozhodnutie Boha, ktorý ich považoval za hodných prijať za službu náležitú odmenu. Aj v Novej zmluve opakovane čítame, že pracovník je hodný svojej mzdy. Ozaj, Nová zmluva, ako je to vlastne dnes?

Ako je to dnes?

Prečo by nás malo zaujímať, že židia kedysi pradávno dávali kňazom a pracovníkom v službe desiatky? Lebo je to spôsob, akým Boh určil prídel svojim „zamestnancom“. Môžeme hodiny diskutovať o aktuálnom postavení židov v Božom pláne, ale jedno je nemenné a zrejme, že posledných dvadsať storočí cirkev a kresťania majú vo svete úlohu, ktorú kedysi zastával jedine židovský národ, a teda reprezentovať Boha a zvestovať Ho tým, čo Ho nepoznajú. A my, kresťania, ako Boží ľud by sme mali rešpektovať Jeho vôľu aj v nastolenom príklade dávať Bohu, a tak sa postarať o kňazov a pracovníkov v službe. Nie je to úlohou ich samých, nie je to úlohou štátu, zodpovednosť dávať Bohu je na našej strane.

Prečo nám to častokrát ide tak ťažko? Toto je na samostatný článok a ak mi brat farár dovolí, ešte vám, priatelia, napíšem. Ale jeden z dôvodov je, že nad peniazmi máme kontrolu. A tej sa nám ťažko vzdáva. Nemáme úplnú kontrolu nad tým, či budeme zdraví, alebo či naša práca tu bude pre mňa aj zajtra. Ale nikto mi predsa nebude diktovať, čo mám robiť s peniazmi, ktoré už mám pod matracom. A to je pravda. Dnes sme slobodní míňať svoje zdroje ako len chceme.

Prečo dosiaľ cirkev neriešila tento problém?

Z rozprávania odo mňa starších som sa dozvedel, že ECAV na Slovensku začala byť platená štátom prvýkrát až počas komunizmu, čo do určitej miery

režimu slúžilo ako spôsob kontroly nad cirkevnými aktivitami. Zatiaľ som nezistil dôvod, prečo financovanie pokračovalo aj po páde bývalého mocenského zriadenia, no po dôvodoch pátram. Možno sa vedenie bálo otvoriť túto nepríjemnú otázku. Báli sa robiť nepopulárne kroky a odkladali to na čas, keď sa tomu nebude dať vyhnúť. Kto by chcel robiť nepopulárne kroky, keď jeho volebné obdobie trvá šesť rokov a znovu má ísť do ďalších volieb?

Som ale presvedčený, že toto otáľanie cirkvi nepomohlo. Možno sme ako cirkevné zbory zleniveli v dávaní finančných príspevkov pre cirkev a misiu. Zabudli sme podporovať aj tých, čo nám jasnym a zrozumiteľným spôsobom nastavujú zrkadlo Biblie. Pritom je v Biblii jasne napísané: *Komu sa dostáva vyučovanie v slove, nech zo všetkého, čo má, udeľuje tomu, kto ho vyučuje. (Gal 6,6)*

Ak veríme cirkvi - farárom - Biblii v takých dôležitých oblastiach akými sú otázky viery, smrti a večného života, zdá sa mi prirodzené, že by sme jej - im - jej mali veriť aj v otázke našich financií.

Na záver ešte jeden osobný názor. Za ideálny stav považujem scenár, kedy by neexistoval „cirkevný príspevok“ tak, ako ho dnes poznáme. 10 €? 15 €? 30 €? 100 €? Kedy sa to zastaví?! Je to veľa? Je to málo? Musíme ho platiť na člena? Na domácnosť? Zarátavajú sa aj deti? Ak by sme boli dostatočne uvedomelí a dôsledne nasledovali rady Biblie, financovanie cirkvi by nebolo žiadnym problémom.

Bol to sám Pán Boh, ktorý nadi- zainoval koncept pracovníkov oddelených službe pre Neho. Už vtedy, tisíce rokov dozadu, Pán Boh začal v Áronovej rodine formovať príklad dávania pre Jeho ľud a vytvoril bezpečný systém, ako zabezpečiť ľudí, čo Mu slúžia na plný úväzok. Čítať o tom môžeme v knihe Numeri v 1. a 18. kapitole.

Daniel Skonc, presbyter - Bardejov

NAŠA CIRKEV NAŠA ZODPOVEDNOSŤ

NOVÉ FINANCOVANIE CIRKVI

Či skôr „moja cirkev a moja zodpovednosť“. Taký by mal byť môj postoj kresťana, evanjelika a člena nášho zboru. Každoročne na prelome rokov venujeme tejto téme veľa času a diskusií najmä na zasadnutiach presbyterstiev a konventov nášho cirkevného zboru.

Pýtate sa prečo? K čomu je potrebné zamýšľať sa nad mojím vzťahom k cirkvi a mojou zodpovednosťou za ňu?

Možno to vyznie až „primitívne“, ale bez týchto atribútov – môjho vedomého vzťahu k cirkvi a mojej osobnej zodpovednosti za cirkev je viac než pravdepodobné, že sa cirkev z našich životov vytratí a prestane pre nás existovať. Paradoxne sa tu nestráca cirkev, ale strácam sa tu JA, ako člen zboru, ako evanjelik, ako kresťan, ako člen spoločenstva, ktoré je tu pre mňa, pre môj prospech, pre môj rozvoj, pre moju záchranu.

Áno cirkev – ide tu o cirkev založenú Pánom Ježišom Kristom a o našu vieru.

Jedna strana mince - ŠTÁT

Rok 2020 bol rokom masívnych diskusií o financovaní cirkvi. Odštartovalo to najmä prijatie Zákona č. 370/2019 – o finančnej podpore činnosti cirkvi a náboženských spoločností s účinnosťou od 1. 1. 2021. Stanovila sa jasná stratégia podpory cirkvi štátom - podľa výšky v predchádzajúcom roku, upravená o čiastočný vplyv inflácie a čiastočný vplyv zmeny tarifných plátov pri výkone práce vo verejnom záujme na jednej strane a možnosti zvýšenia či zníženia podpory o 1/3 percentuálneho zvýšenia alebo zníženia počtu veriacich nad hodnotu 10% na strane druhej. (Pozn.: Ak sa nás v tohtoročnom sčítaní ľudu prihlási k cirkvi menej, resp. viac, o viac ako 10% oproti poslednému sčítaniu, štát nám zníži, resp. zvýši, príspevok o viac ako 3,33 %).

V posledných niekoľkých rokoch pomerne rýchlo narastala minimálna mzda v našom hospodárstve. Kým v roku 2015 to bolo 380 €, pre rok 2021 je to 623 €. Na jednej strane je to pozitívny trend pre zvyšovanie miezd a zlepšovanie kúpyschopnosti a čiastočne aj životnej úrovne. Na druhej strane sa to významne prejavilo pri tvorbe rozpočtov cirkevných zborov a cirkvi, ktorí majú zamestnancov, ako výrazný tlak na zvyšovanie príjmov, aby sa mohli plniť mzdové záväzky voči zamestnancom aj keď len na úrovni minimálnej mzdy.

Tento tlak sa najviac prejavuje na celocirkevnej úrovni, keďže platy farárov sú financované z GBÚ. V našom cirkevnom zbere (CZ) máme dvoch zamestnancov na plný úväzok a jedno pracovné miesto v rámci chráneného pracoviska. Každoročné významné zvyšovanie minimálnej mzdy nás núti zabezpečovať vyššie príjmy, ak chceme zachovať doterajší chod činnosti v CZ.

Druhá strana mince - CIRKEV

Táto rovina má svoje dve polohy – jednou sú celocirkevné záležitosti a druhou život a činnosť nášho CZ.

Celocirkevné súvislosti boli pre rok 2021 uzavreté na rokovaní Synody ECAV v októbri 2020, čo je v tomto časopise podrobnejšie popísané v inom mieste v rámci tejto problematiky. Pre nás to znamená, že na základe uznesenia Synody ECAV na Slovensku a Cirkevného

ústavného zákona č. 2/2020 o finančnom zabezpečení poslania a činnosti ECAV na Slovensku sa budeme podieľať na dofinancovaní finančného zabezpečenia farárov podľa schváleného vzorca. Vo finálnom vyjadrení to predstavuje na jedného člena zboru sumu 6,36 €.

V rámci zabezpečenia činnosti seniorátu bol príspevok pre rok 2021 zvýšený na jedného člena o 0,35 €.

Náš bardejovský CZ sa počtom ráta ako tretí najväčší zbor v rámci ECAV na Slovensku. Činnosť a práca, ktorú v cirkevnom zbere robíme je hodnotná, za posledné roky sa štruktúrne ustálila a prináša požehnanie pre všetky vekové kategórie. Darí sa nám zaopatriť duchovnou službou celý CZ a našou činnosťou v rámci mesta a regiónu prinášame Božie posolstvá aj medzi našich spoluobčanov. Hospodárske zabezpečenie ta-

kejšto práce nie je jednoduché. Ďakujeme všetkým vám, ktorí máte ochotné srdcia a podporujete našu spoločnú prácu.

Po prepočtoch vplyvov navýšenia minimálnej mzdy pre rok 2021 to predstavuje na jedného člena sumu 0,94 €. Po uzávierke roka 2020 predstavuje podiel na výdavkoch Správy zboru v prepočte na člena sumu 1,01 €.

Sumarizácia vyššie uvádzaných navýšení výdavkov v prepočte na člena zboru:

1. Finančné zabezpečenie ECAV	+ 6,36 €
2. Seniorát	+ 0,35 €
3. Zvýšenie minimálnej mzdy	+ 0,94 €
4. Podiel na výdavkoch SZ 2020	+ 1,01 €
Spolu :	+ 8,66 €

Uvedené skutočnosti boli predmetom rokovaní dcercirkevných a matkocirkevného presbyterstva a závery z nich prerokovalo zborové presbyterstvo dňa 23. 02. 2021. Zhodnotilo, že najspravodlivejším riešením financovania uvedenej navýšenia výdavkov CZ je formou cirkevného príspevku a jeho minimálna výška na nevyhnutné krytie výdavkov vychádza na 25,- € na člena ročne. O výške cirkevného príspevku však rozhoduje zborový konvent. Vzhľadom na náročné okolnosti v súvislosti s epidemiologickou situáciou v našej krajine a podľa pokynov GP ECAV sa zasadnutia konventov budú môcť konať, až keď budú zrušené všetky obmedzenia zhromažďovania.

Zborové presbyterstvo vzhľadom na uvedené skutočnosti, potrebu plnenia záväzkov a pre zabezpečenie chodu cirkevného zboru v roku 2021 schválilo uznesenie o platení CP.

Uznesenie P4/2021

Presbyterstvo CZ stanovuje výšku CP pre rok 2021 do konania riadneho zborového konventu v povinnej výške 15 € a odporúčanej dobrovoľnej výške najmenej 10 € na člena za rok, spolu minimálne 25 € na člena za rok, na krytie nevyhnutných nákladov vyplývajúcich z Uznesení Synody ECAV na Slovensku z októbra 2020 a zvýšených nákladov CZ v súvislosti so zmenami štátnej legislatívy.

HLASOVANIE: ZA: 31, PROTI: 0

Chceme vás povzbudiť k tomu, aby sme cítili, že je to naša cirkev. Je to naša spoločná zodpovednosť, aká bude zajtra. Prajeme vám, aby ste sa z nej nestratili, aby ste mohli užívať ovocie práce spoločenstva Kristovej cirkvi, aby ste nachádzali zmysel vášho bytia na tomto svete vo viere, láske a nádeji.

Moja cirkev a moja zodpovednosť.

Jaroslav Folta

NOVÉ FINANCOVANIE CIRKVI ČO S TÝM? : CIRKEV REAGUJE

Otázkou financovania cirkvi v čase, keď štát zvyšuje minimálnu mzdu a nezvyšuje svoje príspevky pre cirkev, sa predstavitelia ECAV zaoberajú už niekoľko rokov. Postupne bolo vypracovaných niekoľko modelov riešenia. O tom poslednom, ktorý bol prijatý na Synode ECAV v roku 2020, sme sa zhovárili s predsedom Generálneho hospodárskeho výboru ECAV na Slovensku, PhDr. Mariánom Damankošom, PhD.

Ako sa naša cirkev venuje otázke dofinancovania plátov duchovných?

Otázka dofinancovania plátov duchovných patrí v posledných približne dvanástich mesiacoch k jedným z najviac pretriasaných otázok, ktorými sa zaoberá Generálne presbyterstvo aj Generálny hospodársky výbor. Je to jedna z otázok, o ktorých sa v minulosti veľa hovorilo, ale prakticky nič neurobilo. V posledných desiatich rokoch minimálna mzda na Slovensku kontinuálne rástla. Keďže platí zákonník práce a iné štátne predpisy, ktoré nútia každého zamestnávateľa (teda aj ECAV), aby svojim zamestnancom (teda aj farárom) vyplácal aspoň minimálnu mzdu, zväčšoval sa v posledných rokoch počet duchovných, ktorým musela cirkev dofinancovávať plat aspoň na úroveň minimálnej mzdy. Platové tabuľky duchovných na niektorých pozíciách boli nižšie ako minimálna mzda. Vznikala teda otázka, odkiaľ? V ECAV máme iba dva zdroje – štátny transfer a tzv. cir-

kevný príspevok. Kým štát svoj transfer veľmi nemenil (teda nezväčšoval) a cirkevná vrchnosť nemala odvahu zvyšovať cirkevný príspevok (do roku 2020 to bolo 0,11 € na člena), znižovali sa finančné možnosti na dodržiavanie zákonníka práce a vyplácania aspoň minimálnej mzdy. Dnes teda majú mnohí mladí duchovní minimálnu mzdu 623 € v brutto a služobne starší iba o trochu viac, pretože nemáme zdroje na vyššie mzdy. Vysokoškolský vzdelaný človek, ktorý je štatutárnym zástupcom cirkevného zboru teda zarába len o trochu viac ako minimálnu mzdu. Jeho zvyšný príjem tvorí vokátor, ktorý je však veľmi rôzny.

Ako vyriešila synoda ECAV v októbri 2020 otázku financovania cirkvi?

Na synodu bol predložený návrh cirkevného ústavného „Zákona o finančnom zabezpečení poslania a činnosti ECAV na Slovensku“, ktorý vytvoril „Fond finančného zabezpečenia ECAV“. Do tohoto fondu budú prispievať všetky cirkevné zbory určitou sumou peňazí podľa schváleného vzorca. Z prostriedkov Fondu, po zarátaní štátneho transferu sa bude financovať činnosť ECAV, teda najmä platy duchovných. Zákon obsahuje §4, v ktorom je definovaný výpočet príspevku (vzorec). Na synode bola k tomuto bodu pomerne rozsiahla diskusia, pretože boli predložené dva návrhy (na odporúčanie GP). Jeden návrh presadzovalo vedenie Združenia evan-

jelických duchovných na čele s b. farárom Bunčákom, druhý vzorec odporúčal Generálny hospodársky výbor (GHV), ktorého som predsedom. Model GHV delil cirkevné zbory do viacerých skupín podľa počtu veriacich a od toho sa mal odvíjať poplatok, ktorý mal cirkevný zbor zaplatiť (pozri EPST v 09/2020). Model ZED-u má inú štruktúru. Tento model vypočítava poplatok podľa vzorca, v ktorom sa berie do úvahy počet farárskeho miest v zbere, počet veriacich, ale aj príjmy (z nájmov aj darov), ktorými zbor disponuje. Synoda schválila model ZED-u:

Cirkevný zbor prispieva do fondu čiastkou, ktorá je súčtom nasledovných položiek:

- poplatok vo výške minimálnej mzdy za obsadené kňazské miesto, poplatok vo výške polovice minimálnej mzdy za neobsadené kňazské miesto
- poplatok vo výške 0,65% z mesačnej minimálnej mzdy ročne na člena cirkevného zboru
- poplatok 3% z príjmov cirkevného zboru (riadok č. 9 z Výkazu o hospodárení), po odpočítaní príjmov z dotácií, z predaja majetku a poskytnutých alebo refundovaných pôžičiek (riadky 05, 06 a 8b z výkazu o hospodárení)

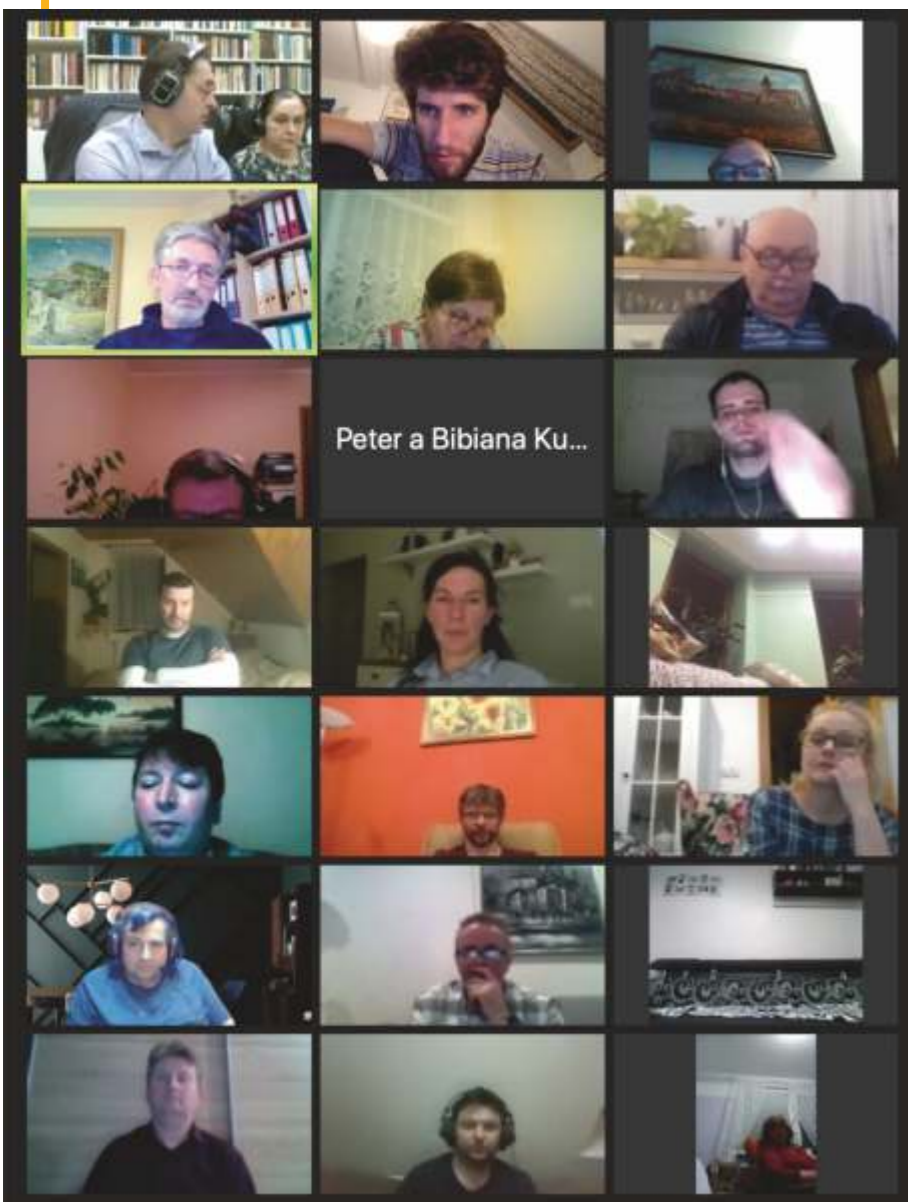
Prečo zvolili synodáli práve tento model?

Ťažko povedať. Väčšina rozhodla. Ja som tento model nepodporil, takže mi je ťažko hovoriť za tých, ktorí ho podporili. Môžem však povedať, že základom argumentácie podporovateľov tohto modelu bola predstava o tom, že bohatšie cirkevné zbory (bohatšie preto, lebo majú vyššie príjmy napr. z nájmov, z cirkevnej dane, z darov a pod.) by mali takýmto spôsobom solidárne podporovať chudobnejšie cirkevné zbory.

Ide o definitívne riešenie?

V tomto smere nie je nič definitívne. Každá synoda môže zákon zmeniť jednoduchou väčšinou. GHV bude v priebehu roku vyhodnocovať plnenie Fondu, Predsedníctvo ECAV bude musieť komunikovať s cirkevnými zbormi, ktoré budú mať problémy s platením a Generálne presbyterstvo bude musieť rozhodnúť, ako naložiť s prípadnými neplatičmi. V každom prípade je treba povedať, že ide o jedno z najdôležitejších rozhodnutí cirkvi za posledných tridsať rokov. Kým doterajší cirkevný príspevok bol na úrovni cca 20.000 €, teraz by sa malo zaplatiť približne 1,4 milióna eur. Toto je konkrétny príklad následkov tridsaťročného neriešenia problémov, o ktorých sme vedeli. Žiaľ, nejde o posledné problémy.

AKO RIEŠIA OTÁZKU FINANCOVANIA CIRKVI PRESBYTERSTVÁ V NAŠOM CIRKEVNOM ZBORE?

Otázke nového spôsobu financovania cirkvi sa v presbyterstve venujeme už dlhší čas. V programe rokovania sme ju mali už v septembri 2020, pred rokaním synody. Po rozsiahlej diskusii, ktorá prebiehala v cirkvi na rôznych úrovniach sa v tom čase ustálilo niekoľko návrhov na riešenie financovania cirkvi. Tie boli pred synodou zverejnené. V septembri 2020 sa s nimi oboznámili aj presbyteri nášho zboru.

Synoda ECAV 2020

Druhý krát sme sa tejto otázke venovali v decembri 2020. Vtedy už boli známe uznesenia synody a predbežné prepočty výšky príspevkov potrebných na dofinancovanie cirkvi. Zasadnutiu presbyterstva predchádzalo niekoľkohodinové rokovanie hospodárskeho výboru.

Na ňom sme hľadali všetky možné spôsoby riešenia situácie, a to tak v znižovaní našich výdavkov, ako aj zvýšení príjmov. Hospodársky výbor navrhol viaceré možnosti riešenia vrátane zníženia rôznych výdavkov. Tie však zásadne nezmenili deficit financovania, ktorý vznikol predovšetkým v dvoch položkách - mzdy zamestnancov zboru (úradníčka, pracovník s mládežou) a príspevok na chod cirkvi. Preto hospodársky výbor navrhol zvýšenie cirkevného príspevku.

Naše otázky

Zborové presbyterstvo tento návrh prerokovalo v rozsiahlej diskusii. Prednesené boli postoje zo všetkých pohľadov, podporných aj kritických. Vo februári prebehli zasadnutia presbyterstiev všetkých častí zboru. Na každom z nich

sa konala rozsiahla diskusia k zvýšeniu cirkevného príspevku. Najčastejšie otázky a argumenty boli:

- Sú rodiny, ktoré na toto zvýšenie nebudú mať dosť peňazí.
- Prečo máme platiť aj za malé deti a mladých ľudí, ktorí nezarábajú?
- Čo s neplatičmi? Budeme musieť platiť aj za nich?
- Nemôžeme ušetriť peniaze vo výdavkoch, aby sme nemuseli navýšovať príjem?

Presbyterstvá sa týmito otázkami zaoberali s plnou vážnosťou. Nebolo nám jedno, že v súčasnej situácii skutočne veľa rodín žije v stave núdze, lebo nemôžu chodiť do zamestnania, niektorí zamestnanie stratili, iní majú iné obmedzenia. Zároveň sme sa snažili zistiť, aká veľká časť členov zboru bude mať vážny problém zvládnuť navýšenie príspevku. Hľadali sme spôsoby, ako zabezpečiť dostatok peňazí na splnenie našej povinnosti voči cirkvi a zároveň byť ohľaduplní voči ľuďom, ktorí majú núdzu.

Riešenie

Všetky presbyterstvá napokon prijali fakt, že ak chceme zachovať chod cirkvi, aj nášho zboru na úrovni, ako dosiaľ, záväzok voči cirkvi musíme uhradiť. Tak isto potrebujeme zabezpečiť aj financie na platy našich zamestnancov. Ak by sme ich prepustili, výrazne by tým bola poznačená úroveň našej práce v zbere. Presbyterstvá tiež prijali skutočnosť, že najsprávnejšie je rozložiť tieto záväzky na všetkých členov zboru, lebo je to zodpovednosť každého cirkevníka. Tiež vzali vážne skutočnosť, že takú závažnú zmenu výšky cirkevného príspevku môže odsúhlasiť len zborový konvent. Preto sa rozhodli zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov tým, že zborové presbyterstvo dá **pokyn na výber cirkevného príspevku v povinnej výške ako dosiaľ, 15 € na člena za rok a k tomu vyzve členov zboru k dobrovoľnej čiastke**. Aby sme mohli pokryť všetky výdavky nevyhnutné pre tento rok, potrebujeme doplatiť aspoň 10 €. Ešte lepšie by bolo doplatiť 15 €, čím by sme dokázali pokryť aj iné nevyhnutné výdavky spojené s fungovaním zboru.

Zodpovednosť a solidarita

Presbyterstvá takto reagovali aj na problém rodín, ktoré sú v tomto roku vystavené finančnej tiesni. Znamená to, že rodiny a jednotlivci, ktorí nemajú problém uhradiť povinnú aj dobrovoľnú časť príspevku môžu tak urobiť v akejkoľvek výške. Ak niekto dá viac ako 30 € na člena za rok, pomôže tým inej rodine, kde v súčasnosti žijú „z ruky do úst“. Vytvorili sme tak priestor na prejavenie solidarity s bratmi a sestrami, ktorí majú pozastavené živnosti, alebo zavreté prevádzky, obmedzené výšky platu, alebo sú na PN a podobne.

Naše povinnosti za nás nikto iný nenaplní

Pravdou zostáva, že naše záväzky voči cirkvi aj voči našim zamestnancom

OTÁZKY ZO ZASADNUTIA PRESBYTERSTIEV

Sú rodiny, ktoré na toto zvýšenie nebudú mať dosť peňazí.

Na dobu troch rokov im môže byť znížený CP na výšku 50%. V duchu kresťanskej lásky a spolupatričnosti týmto rodinám vieme pomôcť tak, že ich podiel uhradia tí, ktorým sa darí dobre a nájdú v srdciach ochotu zaplatiť viac, ako je nevyhnutné.

Prečo máme platiť aj za malé deti a mladých ľudí, ktorí nezarábajú?

V práci Cirkevného zboru Bardejov venujeme osobitnú pozornosť deťom a mládeži. Jeden z dôležitých výdavkov v rozpočte je výdavok na plat pracovníka s mládežou. Ďalšie výdavky sú na tábory detí, dorastu, mládeže, konfirmačné víkendovky a detské besiedky. Rodičia, ktorí platia za svoje deti takto vlastne priamo prispievajú na to, aby sa cirkevný

zbor hodnotne staral o kresťanskú výchovu ich detí spolu s nimi. Nedávajú peniaze niekomu cudziemu, ale pre svoje deti.

Čo s neplatičmi?

Vedenie zboru dlhodobo komunikuje so všetkými neplatičmi. Tých, ktorí sa odsťahovali, ale nedali nám o tom vedieť vyzývame, aby nám oznámili, že už nežijú v CZ. Tých, ktorí sa necítia byť členmi zboru žiadame, aby nám oznámili svoje rozhodnutie vystúpiť z cirkvi alebo zboru. Tých, ktorí s nami dlhodobo nekomunikujú a neodpovedajú na naše listy, nevieme, kde sa nachádzajú a ako sa k nim dostať sme vyčlenili z evidencie už v minulých rokoch. Tých neplatičov, ktorí chcú zostať v cirkvi, ale platiť nechcú, musíme prijať aj s ich postojmi a nájsť spôsoby, ako ich priviesť k zmene ich prístupu, alebo za nich príspevok uhradiť.

Budeme musieť platiť aj za nich?

Cirkevný zbor musí uhrádzať všetky svoje záväzky voči seniorátu, dištriktu aj cirkvi za každého evidovaného člena. Nemáme právnu možnosť neplatiť za neplatičov.

Nemôžeme ušetriť peniaze vo výdavkoch, aby sme nemuseli navýšovať príjem?

Každý rok na hospodárskom výbore a presbyterstvách dôkladne preverujeme všetky výdavky. Desiatky členov presbyterstva majú možnosť vidieť a usmerniť tok financií. Vždy sa to snažíme robiť s najväčšou zodpovednosťou. Úspory však nedokážu vykryť mimoriadny nárast výdavkov spôsobený novými štátnymi zákonmi o minimálnej mzde. Na druhej strane sme nechceli ísť smerom obmedzovania našej činnosti a služieb, lebo práca a činnosť cirkevného zboru sa snažíme rozvíjať a nie utlmovať.

budeme musieť zvládnuť. Keď sa budeme môcť stretnúť na zborovom konvente, ten prijme rozpočet na rok 2021 aj s novou výškou cirkevného príspevku. Až potom sa stane navýšenie povinným pre všetkých. V presbyterstvách sme tiež pripomenuli, že každý člen zboru, ktorý má problém uniesť výšku cirkevného príspevku má možnosť požiadať o jeho zníženie na polovicu na dobu troch rokov. Túto možnosť viacerí členovia zboru v minulosti využili.

Čo môžeme?

V praxi to znamená, že uznesením zborového presbyterstva z 23. februára 2021 boli členovia cirkevného zboru vyzvaní k tomu, aby do rozhodnutia zborového konventu o definitívnej výške CP uhradili svoj príspevok v povinnej výške 15 € a dobrovoľnej výške podľa svojich možností, odporúčaných je aspoň spolu 25 alebo 30 €. Tak zabezpečíme dostatok financií na splátky pre cirkev v prvom polroku, aj na platy zamestnancov a zároveň máme možnosť pomôcť tým rodinám, ktoré tohto roku úhradu príspevku nezvládajú v plnej výške.

Týmito krokmi sa vraciame k tomu, čo bolo neoddeliteľnou súčasťou života našej cirkvi od reformácie až do roku 1948, kedy zásahom komunistickej vlády došlo k zrušeniu samofinancovania cirkvi a odobratiu cirkevných majetkov pre štát. V tom čase sa len naša cirkev ozvala proti novému zákonu. Naši predstavitelia varovali pred neblahými následkami tohto kroku, ktorým sa veriaci odnaučia cítiť spoluzodpovednosť za svoju cirkev a jej chod. Dnes vidíme, že mali pravdu. My sme generácia, ktorá prechádza časom nápravy, iste trochu nepríjemným, možno pre niekoho bolestným, ale potrebným. Cirkev je naša a jej život a fungovanie nemá byť na prvom mieste zodpovednosťou štátu či iných ľudí, ale nás, veriacich.

Ján Velebír

CIRKEVNÝ PRÍSPEVOK

Milí bratia a sestry!

V zmysle informácií uvedených v tomto časopise, od apríla budete môcť uhrádzať cirkevný príspevok (CP) na rok 2021. V zmysle uznesenia presbyterstva prosíme o úhradu CP v povinnej výške 15 € na osobu a dobrovoľnej výške - odporúčanej čiastke aspoň 10 € alebo optimálnej výške 15 €, teda spolu 30 €, alebo viac podľa vašich možností.

Ak ste dosiaľ platili CP elektronicky, dostanete v krátkej dobe informácie o CP e-mailom. Ak sa chcete pridať k elektronicky platiacim členom zboru, pošlite nám e-mail na adresu bardejov@ecav.sk.

Uhradiť CP budete môcť aj v hotovosti na farskom úrade alebo na dedinách podľa pokynov kurátorov. Vopred všetkým ďakujeme za splnenie tohto záväzku voči cirkvi.

vedenie zboru

ATÓMOVÉ NÁVYKY

RECENZIA

Začnem pravidelne cvičiť. Každý deň si prečítam niečo z Biblie. Budem tráviť menej času pri telke/na mobile. Budem chodiť viac pešo. Začnem sa zdravšie stravovať.

Poznáš to? Alebo si do tejto rovnice dosad' to svoje...

Aj na svojom živote vidím, že posledný rok v čase pandémie je oveľa ľahšie sklzánuť do síce na prvý pohľad pohodlných, ale nie vždy prospešných životných kolají a o to dôležitejšie je zachovať si sebadisciplínu v rôznych oblastiach života.

Ak máš podobnú skúsenosť a chceš s tým niečo robiť, určite odporúčam siahnuť po knihe „Atómové návyky“, ktorú napísal popredný svetový odborník na tvorbu návykov James Clear. Už prvotný pohľad na obálku knihy, dáva dobrý obraz, o čom je táto kniha.

Mám pre teba dobrú správu. Nemusíš sa obávať drastických a náročných zmien, táto kniha je práve o tom, že drobné zmeny prinášajú veľké výsledky.

Aby v našom živote skutočne k nejakej zmene aj došlo, potrebujeme si vybudovať nové návyky a zbaviť sa neúčinných zlovykov. Autor vychádza zo štyroch zákonov, aký potrebuje byť návyk, aby sa dal lepšie vybudovať. Návyk musí byť očividný, atraktívny, ľahký a uspokojivý. Že to znie dosť jednoducho a nijako prevratne? Áno aj nie. Začítaj sa

do obsahu knihy a jednotlivé podkapitoly ťa prinútiť skúmať viac.

Vráťme sa teraz k úvodu tohto môjho článku. Piata kapitola knihy s názvom „Najlepší spôsob, ako začať s novým návykom“ nám odhalí, že predsavzatia z úvodu článku nie sú nastavené úplne správne a efektívne. Porovnaj si veľmi všeobecnú a nekonkrétnu vetu „Začnem pravidelne cvičiť“ so zámerom „Ráno, hneď, ako vstanem, spravím v svojej izbe 10 drepan“ kde je jasne uvedené čo, kedy a kde budeš robiť. Ktorá z nich sa podľa teba ľahšie naplní? Áno, návyk musí byť očividný a najlepší spôsob, ako to dosiahnuť, je určiť si čas a miesto, kedy a kde ho budeme realizovať. Sformulovanie realizačného zámeru je stratégia, ktorú môžete použiť na prepojenie nového návyku s konkrétnym časom a priestorom.

Ďalšou stratégiou je skladanie návykov, kde rovnica skladania návykov vyzerá takto: Po tom, ako [súčasný návyk], budem [nový návyk]. Možno máš pocit, že sa v tom už strácaš... rovnice, stratégie...? Keď však prečítaš celú kapitolu, zistíš, že ide o veľmi jednoduché a praktické zásady, ktoré sa dajú okamžite zaviesť do každodenného života.

Autor v knihe čerpá poznatky z odborných vied (biológia, psychológia, neurovedy) a zároveň píše pútavo s inšpirujúcimi príkladmi a príbehmi z reálneho života. Kniha je písaná veľmi prakticky, poskytuje aj užitočné grafické znázornenia, odporúčam ju čítať s perom a poznámkovým blokom.

Samozrejme kniha nie je zázračný všeliek. Prvý krok k zmene musíš spraviť ty sám. Tak ako, ideš do toho? Mám pre teba konkrétnu výzvu. Vyber si jeden nový návyk, ktorý chceš najbližší mesiac zaviesť do svojho života. Radšej niečo menšie, ale trvalé, ako prehnane ambiciózný plán, ktorý skončí po niekoľkých dňoch. Ľahšie sa ti to dosiahne, ak o tom niekomu aj povieš, vedomie, že niekto sleduje, čo robíš, môže byť silná motivácia. Na túto výzvu nepotrebuješ knihu, avšak kniha Atómové návyky ti v tom vynikajúco pomôže.

Peter Kucharik, Bardejov

O našom Auditóriu píšeme v zbornom časopise celkom často. Nie náhodou. Po našich kostoloch je to druhá najdôležitejšia budova v živote cirkevného zboru. Myslím, že už pri posviacke po generálnej oprave interiéru som to tak vyjadril, že kostol je ako pľúca a Auditórium ako srdce v organizme nášho cirkevného zboru. Rád tento príklad opakujem a pripomínam, prečo to tak vnímam.

Kostol – pľúca zboru

Pľúca sú pre život tela nevyhnutné. Konajú približne dvanásť nádychov za minútu. Zabezpečujú to, aby sa do krvi dostal nevyhnutný životodarný kyslík. Tak pôsobí kostol ako miesto, kam prídeme raz za týždeň a dovolíme Duchu Svätému, aby z nás vyčistil to zlé, vydýchané a vymenil to za čisté, oduševnené Jeho prítomnosťou. Presne to sa deje počas liturgie, keď v úvode prosíme Pána Boha o odpustenie hriechov, alebo keď prístupujeme k Večeri Pánovej a pred ňou sa sponedáme. Potom do duše očistenej odpustením ukladáme nové podnety z epištoly, evanjelia, z výkladu Božieho slova v kázni.

Auditórium – srdce zboru

Srdce zas bije omnoho rýchlejšie. Stará sa o to, aby okysličená krv prúdila podľa potreby do všetkých orgánov. Bez srdca je aj mozog stratený. Keď sa srdce zastaví, telo rýchlo kolabuje. Srdce bije priemerne 72 krát za minútu, ale ak

PLÚCA A SRDCE

organizmus potrebuje podať výkon, tak sa rozbuča aj na 150 tepov.

Auditórium v čase obvyklej prevádzky je presne takým miestom. Sú dni, keď sa v ňom od rána do večera prestriedajú menšie aj väčšie skupinky ľudí, od najmladších až po najstarších. V niektorých okamihoch sa tam dejú paralelne aj tri aktivity. V jednej miestnosti nacvičuje spevokol, v druhej tím mládeže pripravuje stretnutie, v tretej sa skupinka stretla pri štúdiu Biblie. Svoje miesto tam majú šantivé deti z besiedky aj rozvážni seniori pri pekne prestretých stoloch na svojich stretnutiach Seniorklubu Simeon. Vymenovať všetky aktivity, ktoré sa v bežnej prevádzke konali v Auditóriu by vytvorilo dlhý zoznam. Do roka sa tam odohralo viac ako 400 stretnutí.

Nespí a nedrieme

S príchodom pandémie ustal ruch v Auditóriu. Nemôžeme sa tam stretávať, lebo zhromažďovanie viacerých ľudí na jednom mieste prináša riziko nákazy. Berieme to vážne. No len čo sa v lete aspoň trochu uvoľnili podmienky, Auditórium okamžite ožilo. Hneď sa tu konal

Minidorasták formou denného skráteného tábora, početné stretnutia menších skupiniek, aj krásne letné stretnutie pri kávičke (konalo sa síce v záhrade fary, ale bez zázemia v Auditóriu by to nešlo).

Potom prišiel znovu lockdown. V poslednom čase sa však okolo Auditória znovu začali hýbať ľudia. Tentokrát prišli s nákladnými autami, materiálom, v montérkach. Auditórium ožilo pracovným ruchom. Pandémia neznamená koniec života. Je to len jedna z mnohých starostí, ktoré potrebujeme zvládnuť. Keď sa cez ňu prenesieme, život bude pulzovať ďalej. Duchovné srdce zboru, Auditórium sa má rozbučať ešte výdatnejšie. Snažíme sa na to dobre pripraviť.

Viacerí ste už mali možnosť počas zborových dní, počas stretnutí Pri kávičke vidieť pripravované priestory v podkroví. Väčšia miestnosť má slúžiť pre dorastencov, menšia pre detskú besiedku. Už teraz sa tešíme na chvíle, keď sa tam naši mladí začnú stretávať. Aby sa to mohlo stať, potrebujeme na prvom mieste vymeniť strešnú krytinu a zaizolovať podkrovie. Príprava na tieto práce prebiehala už na jeseň 2020, ich dokon-

čenie aj kvôli komplikáciám s pandemiou sa konalo na jar tohto roku.

Auditórium nespí a nedrieme. Pripravuje sa na ešte živšie pulzovanie. Bude nás to stáť ešte trochu snaženia, námahy, vybavovania a zbierania finančných prostriedkov. Tie sme dokázali na podporu opravy strechy získať aj z vonkajších zdrojov. 15.000 € zo zdrojov Vlády SR, 10.000 € v roku 2020 od Mesta Bardejov. Najväčší podiel však vyzbierali ochotní darcovia z nášho cirkevného zboru.

Ešte nie sme na konci

Práce sa ešte neskončili. Ani výdavky. Veríme, že nám Pán Boh pomôže túto snahu úspešne doviest do konca. Veď má slúžiť práve na to, aby sa Božím slovom oduševnení ľudia čím intenzívnejšie rozhýbali k praktickému kresťanskému životu, kresťanskej službe, aby našartovaní daniím v Auditóriu vyrazili do svojich domácností, do ulíc, do škôl, na pracoviská a všade tam prinášali svieži dych Božej lásky, múdrosti a dobroty.

Ján Velebír

OKIENKO DO CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV NA SLOVENSKU BARDEJOV

1. DECEMBRA 2020 – 28. FEBRUÁRA 2021

Nela Hliváková, Vyšná Voľa
Ján Polča, Bardejov
Michael Mirdalik, Kurov
Lenka Židištinová, Bardejov
Teodor Hankovský, Bardejov
Miroslav Maťaš, Bardejov

Ing. Ján Mišák
a Ing. Katarína Jurková

Mária Semančíková,
rod. Hrivniaková, 56 r., Bardejov
Adam Vanta, 57 r., Rokytov
MUDr. Eva Kokavcová,
67 r., Bardejov
Andrej Folta, 83 r., Mokroluh
Ing. Štefan Šima, 91 r., Prešov
Ján Voľanský-Martiček,
63 r., Lukavica

NA VYDANIE ČASOPISU BARDEJOVSKÝ PRAMEŇ PRISPELI

1. DECEMBRA 2020 – 28. FEBRUÁRA 2021

5 € Bardejov – s. Sitárová, r. Fuchsová,
r. Paľová, r. Petričová; Lukavica – s. Riznerová;
Mokroluh – r. Šimová 5 €; Snakov – s. Čižmá-
rová

10 € Bardejov – s. Kolesárová, s. Mačejov-
ská, s. Martičková, s. Martičková, s. Novotná,
s. Ovšaníková, s. Paľová, s. Pangráčová, br.
Adamuščin, br. Demčko, br. Dzuriš, r. Benková,
r. Gočová, r. Grittová, r. Izáková, r. Kmecová,
r. Mirdaliková, r. Polčová, r. Porubská, r.

Semančíková; Lukavica – s. Voľanská, r. Ondi-
ková, Mokroluh – Bohu známa sestra, r. Basa-
ríková, r. Folťová, r. Holpítová, r. Hrivniaková,
r. Juhászová; Rokytov – r. Germanová-Sobe-
ková; Nižná Voľa – s. Gdovinová, r. Čorbová,
r. Stašová; Vyšná Voľa – s. Vantová, br. Roguľa,
r. Šoltýsová

12 € Bardejov – r. Martičková

15 € Bardejov – r. Nicáková

20 € Bardejov – s. Fodorová, s. Meščanová,

br. Semko, manželka Vantová, r. Gállová, r. Hal-
žová, r. Porubská, r. Schaderová, r. Šandalová,
r. Šimová; Mokroluh – r. Basaríková, r. Kli-
meková; Rokytov – r. Stašová; Vyšná Voľa – s.
Marinková, r. Gulová, r. Hliváková

24 € Bardejov – Bohu známi manželka

30 € Bardejov – r. Kusavová

Spolu: 786 €

Časopis PAY by square

SLUŽBY BOŽIE POČAS VEĽKEJ NOCI 2021 V MÉDIÁCH

ECAV

You
Tube

21. MAREC – 5. APRÍL 2021

SMRTNÁ NEDEĽA 21.3.2021	Služby Božie na internete CZ ECAV Martin a Ján Hroboň 10:00 YouTube ECAV s vami
KVETNÁ NEDEĽA 28.3.2021	Rozhlasové Služby Božie CZ ECAV Uhorské 9:05 Rádio Slovensko
ZELENÝ ŠTVRTOK 1.4.2021	Služby Božie na internete BÚ VD- Peter Mihoč 17:00 YouTube ECAV s vami
VEĽKÝ PIATOK 2.4.2021	Rozhlasové Služby Božie CZ ECAV Hanušovce n. Topľou 9:05 Rádio Slovensko Televízne Služby Božie CZ ECAV Nové Mesto n. Váhom 10:00 JEDNOTKA
VEĽKONOČNÁ NEDEĽA 4.4.2021	Televízne Služby Božie CZ ECAV Bratislava-Rača 10:00 Televízia TA3
VEĽKONOČNÝ PONDELOK 5.4.2021	Televízne Služby Božie GBÚ ECAV- Ivan Eľko 10:00 Televízia LUX

Jeho ranami
sa vám
dostalo
uzdravenia.

IZAIÁŠ 53